

Seterdalene i Budalen

RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL UTVALGTE KULTURLANDSKAP I **SETERDALENE I BUDALEN**

Landbruksforvaltningen i Midtre Gauldal kommune har ansvaret for å forvalte ordningen med «utvalgte kulturlandskap» i seterdalene i Budalen. Retningslinjene for 2022 er utarbeidet i samråd med evalueringsgruppa for området i Budalen. Denne samarbeidsgruppa består av medlemmer fra grunneier, faglagene, beitelagene, fjellstyre, allmenningsstyret, kommunen, fylkesmannen, fylkeskommunen, og nasjonalparkforvalter for nasjonalparkstyret.

Hele området består av 2 landskapsvernområder, deler av nasjonalpark og areal som ikke er vernet. Dette medfører at saker som krever godkjenning fra nasjonalparkstyret må sendes dit for godkjenning. Kommunen avklarer om tiltaket er søknadspliktig etter verneforskrifter, og trenger godkjenning fra grunneier m.fl.

I dette dokumentet er det samlet informasjon om årets søknadsomgang, eksempler på tiltak, prioriterte tiltak, prioriteringskriterier, veiledende satser, arbeidsfrister, rapportering og utbetaling.

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til å sikre verdier knyttet til seterlandskapet, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, samt å sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Kommunen kan innvilge tilskudd i samsvar med [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-12-18-2024); <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-12-18-2024> og områdeplanen for området.

Tiltak skal være i tråd med:

- * målsettingene i gjeldende skjøtselsplaner for enkelte områder,

- * verneforskrifter og forvaltningsplaner for Budal – og Endal landskapsvernområder og Forollhogna nasjonalpark, der godkjenning kreves,
- * skjøtsels- og forvaltningsplaner med byggeskikksveiledere,
- * Les mer om ordningen på: <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-utvalgte-kulturlandskap-i-jordbruket>

Disse kan søke.

- Grunneiere og brukere innenfor UKL- området
- Organisasjoner, herunder beitelagene og museumslaget m.fl.
- Kommunen og andre som bidrar til å nå fastsatte mål

Søknadsskjema

- Søknadene sendes inn elektronisk med innlogging via Altinn
  - <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/utvalgte-kulturlandskap-i-jordbruket/>
- Det skal sendes inn en søknad pr tiltak, du kan sende inn flere søknader
- Det kan søkes om
  - Tilskudd til engangs-/investeringstiltak
  - Tilskudd til drift/skjøtselstiltak (tiltak som gjentas årlig, som beiting og seterdrift)
  - Enkelttiltak eller fellestiltak
- Søknadsfristen er 1.juli for investeringstiltak
- Søknadsfristen er 15. september for ekstra beitetilskudd og seterdrift

Søknadsinnhold

Før du begynner å fylle ut den elektroniske søknaden må du ha følgende opplysninger klar:

- Hvor skal tiltaket gjennomføres?
  - Søkes det tilskudd til drift/årlig tiltak eller engangs-/investeringstilskudd?
  - Hva skal gjøres?
- Beskriv området og tilstanden på bygning/areal som skal utbedres

- Beskriv om området ligger innenfor landskapsvernområdene eller nasjonalparken.
- Beskriv omfang og formålet med tiltaket.
- Beskriv om tiltaket er avklart med vernemyndighet.
- Hvordan skal tiltaket gjennomføres (arbeidsmetoder og materialer mm)?
- Hvem skal utføre arbeidet?
- Beskriv hvordan dette tiltaket er i samsvar med formålet med ordningen.
- Beskriv nåværende bruk og framtidig bruk av objektet etter at tiltaket er gjennomført.
- Fremdriftsplan for tiltaket
- Kostnadsoverslag, søknadsbeløp og finansieringsplan for tiltaket etter veiledende priser. Mal for dette finnes i søknadsskjema. Ved omfattende tiltak/prosjekt kan det legges ved pristilbud fra entreprenør, eller bygningskyndig person.
- Vedlegg til søknaden:
  - Bilder av tiltaket før.
  - Kart med inntegnet tiltak i målestokk 1:5000 og 1:1000, ev. annet hvis dette er nødvendig.
  - Skriftlig tillatelse for gjennomføring av tiltaket fra eier og/eller rettighetshavere, dersom det er en annen som søker.
  - Eventuell tillatelse fra nasjonalparkstyret for Forollhogna.
- Krav til søknader om tilskudd til bygninger:
  - Beskrivelse av bygningen (byggeår hvis det er kjent, hvor den står, hva den har vært brukt til, ev. endringer opp gjennom tida)
  - Beskrivelse av hva som skal gjøres, og som det søkes om tilskudd til
  - Foto som viser bygningen og omgivelsene, og foto av skader og hva som skal settes i stand

Det kan søkes om tilskudd til:

Tiltaket skal være i samsvar med forskrift, skjøtselsplaner, forvaltningsplaner og i samsvar med de prioriteringer som evalueringsgruppa har foreslått

- Tilskudd til seterdrift og beitebruk. *)
- Reetablering av seterdrift med melkeproduksjon kr. 10 000,- pr år i 3 år
- Restaurering og skjøtsel av arealer, herunder rydding av slåttearealer, setervoller

- Inngjerding av setervoller, som brukes i samsvar med fjelloven og seterforskrift
- Restaurering og istandsetting av bygninger, herunder seterbygninger, gjeterbuer mm
- Vedlikehold av veger og bruer som er nødvendig for transport av dyr
- Sankeanlegg og sperregjerder, ev. sammen med ordningen tiltak i beiteområder
- Nødvendig planlegging av tiltak
- Tilrettelegging for ferdsel, herunder gangbruer og rydding av kustier mm
- Kartlegging og dokumentasjon av behov for skjøtsel og sikring av natur- og kulturverdier
- Formidling og informasjon
- Verdiskaping tilknyttet opplevelser av natur- og kulturmiljø og et aktivt landbruk.
- Andre tiltak som fremmer formålet med ordningen
- Tilstands- og tiltaksvurdering og kostnadsberegning av tiltak fra håndverker med dokumentert bygningsvernkompetanse
  - Dette innebærer at tiltaket det søkes om skal bidra til at bygningen beholder sitt særpreg eller tilbakeføres til opprinnelig utseende.
  - Dette betyr at tiltaket bør reparere bygningen framfor å skifte ut materialene helt
  - Og videre at mest mulig av bygningens opprinnelige elementer bevares
  - Det brukes de tradisjonelle materialene, håndverksteknikkene og fargene som bygninger har hatt
  - Byggeskikkveilederen for Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder gir en god veiledning for bygninger i seterlandskapet og bør brukes.

*) Dette innebærer at 60 % av totalpotten på kr. 918 000,- i 2022 avsettes som ekstra beite- og setertilskudd. I år vil dette utgjøre kr. 550 800,-. Tilskuddet regnes ut etter en mal der seterdrift med melkeproduksjon får et fast beløp på kr. 20 000,- i tillegg til setertilskudd i RMP. Beitetilskudd utgjør minst kr. 1000,- og maks kr. 10 000,- avhengig av hvor mange dyr som slippes på beite, og ett storfe utgjør 5 sauer. Tilskudd for slipp av sau på beite utgjør kr. 100,- pr. sau, og kr. 500,- pr. storfe.

Prioritering av tiltak ved tildeling av tilskudd

- I utgangspunktet er det beitingen som ivaretar landskapsbildet i seterlandskapet best i dag. Det er derfor viktig av beitebruken med sau og storfe videreføres i

størst mulig grad. Jf. beitetaksering fra NIBIO, er det tilstrekkelig med beiteressurser for flere beitedyr i området. Det kan derfor arbeides for å øke beitebruken. Minst 60 % av potten avsettes som ekstra beitetilskudd og setertilskudd i dag for å prioritere dette.

- Tiltak på landbrukseiendommer i drift prioriteres, herunder setervoller og beitearealer i bruk jf. fjelloven med forskrift.
- Nødvendige tiltak for beitelagene
- Tiltak som sikrer videre bruk av bygninger
- Skjøtselstiltak i slåtteområder
- Tiltak for organisasjoner m.fl.

I vurderingene av hvilke søknader og tiltak som skal prioriteres skal kommunen legge vekt på om tiltakene er kostnadseffektive i forhold til tiltakets mål og antatte effekt, og om tiltaket inngår i et målrettet og langsiktig arbeid som fremmer formålet med tilskuddsordningen.

Arbeidsfrist

Ekstra beitetilskudd og setertilskudd for melkeseterdrift omsøkes og utbetales det året beiting og seterdrift foregår, med søknadsfrist 15. september. Aktuelt dyretall sluppet på beite legges til grunn for beregning av tilskudd som beskrevet ovenfor. Søknad og anmodning om utbetaling skjer digitalt via Altinn for alle typer saker

- Gjennomføringsfrist for andre tiltak/investeringer er 3 år. Kommunen kan etter søknad forlenge fristen, men ikke ut over 5 år fra det tidspunkt tilskuddet ble innvilget.
- Kommunen kan sette kortere arbeidsfrist i samråd med søker.

Veiledende satser for UKL- tilskudd.

Seterdrift med melkeproduksjon	Kr. 20 000,-
Beiting med sau og storfe	Kr. 100,- pr. sau og kr. 500,- pr storfe, min kr. 1000,- maks kr. 10 000,-
Reetablering av seterdrift med melkeproduksjon	Kr. 10 000,- i 3 år
Restaurering av bygninger	35 % av godkjent kostnad
Gjerdeprosjekter	35 % av godkjent kostnad
Restaurering av bygninger på museumssetra	100 % tilskudd jf. Plan for uthusprosjektet på Røros
Rydding av setervoller og slåttearealer	70 % av godkjent kostnad
Vedlikehold av veger og reparasjon av bruer	35 % av godkjent kostnad
Ekstra beitetilsyn	75 % av godkjent kostnad

Veiledende satser for UKL – arbeid

Tiltak	Sats
Manuelt arbeid	Kr. 350,- pr. time
Traktor m/fører	Kr. 500,- pr. time
Person med ryddesag/motorsag e.l.	Kr. 425,- pr. time
Nettinggjerdje inkl. materialer og oppsetting	Kr. 80,- pr. meter
Jordutgard, gravd med maskin	Kr. 35,- pr. meter
Gjerde med 2 tråder, elektrisk (inkl. arb. og materialer)	Kr. 40,- pr. meter
Nødvendig planlegging av tiltak	Kr. 350,- pr. time
Ekstra beitetilsyn	Kr. 150,- pr. time

Det er også mulig å søke andre tilskuddsordninger, som f.eks. SMIL-midler og BU-midler. For kulturminnetiltak anbefales også søknad til kulturminnefondet.

Hvis søknadsomfanget blir større enn tilgjengelig ramme kan kommunen avslå søknader med bakgrunn i knapphet på midler.

Søknadsskjema sendes inn via registrering i Altinn:

<https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/utvalgte-kulturlandskap-i-jordbruket/>

Link til lover og forskrifter, og nyttig informasjon

[Fjellogen](#)

Verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2001-12-21-1564>

Verneforskrift for Endal landskapsvernområde: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2001-12-21-1571>

Verneforskrift for Budal landskapsvernområde: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2001-12-21-1565>

Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna
<http://www.nasjonalparkstyre.no/Forollhogna/>

Svar på søknad

Svar på søknad vil bli gitt via Altinn i løpet av 2022.

Ta kontakt med landbruksforvaltningen i kommunen for hjelp eller for mer informasjon.